

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 4718/2018
03.07.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд у већу састављеном од судија: Предрага Трифуновића, председника већа, Звездане Лутовац и Јелене Боровац, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Бранислав Поповац, адвокат из ..., против тужене Општине Мајданпек, коју заступа пуномоћник Милорад Бојчевић, адвокат из ..., ради утврђења права својине, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 3036/2018 од 12.06.2018. године, у седници одржаној 03.07.2019. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 3036/2018 од 12.06.2018. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужене за накнаду трошкова одговора на ревизију.

Образложење

Пресудом Основног суда у Мајданпеку П 265/17 од 13.03.2018. године, ставом 1. изреке, утврђено је да је тужилац по основу одржаја власник на кат. парцели број ..., површине 0.63,02 ха на месту званом „...“ уписаној у КО ..., па је тужена обавезана да му ово право призна и трпи да се он као власник парцеле упише у јавним књигама. Ставом 2. изреке, тужена је обавезана да тужиоцу на име накнаде трошкова овог спора исплати 8.800,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж 3036/2018 од 12.06.2018. године, преиначена је наведена првостепена пресуда тако што је одбијен као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се утврди да је он на основу одржаја власник кп бр. ... површине 0.63,02 ха на мзв. „...“ КО ..., те да се тужена обавезе да му ово право призна и трпи упис у јавним књигама. Тужилац је обавезан да туженој накнади трошкове поступка од 71.300,00 динара.

Против наведене правноснажне пресуде тужилац је благовремено изјавио ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужена је поднела одговор на ревизију, захтевајући накнаду трошкова састава овог одговора.

Испитујући правилност побијане пресуде у смислу члана 408. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да ревизија, која је дозвољена на основу члана 403. став 2. тачка 2. ЗПП, није основана.

Доношењем побијане пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Без утицаја је ревизијски навод да је учињена битна повреда из тачке 12. цитиране законске одредбе на коју се описно указује јер то не може бити разлог за изјављивање ревизије у смислу члана 407. став 1. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању кат. парцела бр. ... је први пут формирана 1962. године и то као део од кп.бр. ... у површини од 0.63,13 ха и уписана је у пл.бр. ... КО, на име ББ из Према извештају Уреда за катастар непокретности од 07.06.1967. године, она се тада 1967. године водила као општенародна имовина. У ЛН бр. ... КО ..., уписана је кат. парцела бр. ..., површине 0.63,02 ха као јавна својина општине Мајданпек, уз назнаку да се налази у зони националног парка. На основу решења Службе за катастар непокретности од 30.09.2014. године, дозвољен је упис у ЛН бр. ... КО ... приватне својине овде тужиоца и то на четири стамбена објекта и три помоћне зграде на спорној парцели кп бр. ..., на којој је као власник уписана Општина Мајданпек са уделом 1/1, уз констатацију да се земљиште налази у зони националног парка и да је облик својине „јавна“ својина, а да су постојећи објекти на парцели уписани по Закону о посебним условима. Из акта Јавног тужилаштва Бор бр.324/67 од 06.07.1967. године утврђено је да је обустављен извиђај против ВВ (тужиочевог оца) због кривичног дела противправног заузимања земљишта у друштвеној својини. Тужилац је током овог поступка тврдио да је његов сада пок. отац ВВ још давне 1957. године од сада пок. ББ, купио наведену кат. парцелу, али није доставио ни уговор о купопродаји, а ни признаницу о исплати купопродајне цене. Његов отац је започео са изградњом једног објекта, а после тога, тужилац је у периоду од 1982. до 1992. године изградио укупно седам објеката (четири стамбена и три помоћне зграде) и адаптирао их у циљу туристичке понуде и они представљају етно село у оквиру којег се бави туризмом.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања првостепени суд је усвојио тужбени захтев закључујући да је тужилац савесном државином у трајању од преко 20 година, рачунајући чак само њега и то до 04.07.1996. године када је ступио на снагу Закон о изменама и допунама Закона о основним својинскоправним односима („Сл. лист СРЈ“, бр.29/96 од 26.06.1996. године) којим је брисан члан 29. који је забрањивао стицање својине на стварима у друштвеној својини, па до подношења тужбе у овој правној ствари дана 21.11.2016. године, стекао право својине на овој кат. парцели на основу члана 28. став 4. Закона о основама својинскоправних односа (ванредни одржај). Имајући притом у виду да се на основу члана 72. став 3. цитираног закона савесност државине претпоставља, а да тужена на којој је терет доказивања ту савесност није оспорила. Такође је сматрао да је тужилац који је тада био малолетно дете, после добијања обавештења од јавног тужиоца упућеног његовом оцу да је против овога обустављен кривични поступак покренут због кривичног дела противправног заузимања спорног земљишта у друштвеној својини обустављен, постао савестан држалац наведене кат. парцеле.

Другостепени суд је заузео супротно правно становиште, на основу чињенице да је у јавним књигама - катастру катастарска парцела бр. ... уписана као јавна својина и да се води као земљиште у зони националног парка. Такво земљиште подлеже регулисању по одредбама Закона о националним парковима („Сл. гласник РС“, бр.84/2015) којим је у смислу члана 12. прописано да се очување, унапређење, одрживо коришћење, уређење и приказивање природних и других вредности подручја националног парка, спроводи према плану управљања који се доноси за период од десет година, у складу са законом којим се уређује заштита природе и који садржи мере, забране и ограничења радова и активности сагласно прописаном режиму заштите. Правна лица, предузетници и физичка лица која обављају делатности, радове и активности и на други начин остварују свој интерес у националном парку, дужна су да то чине у складу са Планом управљања и забранама и ограничењима из става 2. овог члана. Према члану 16. став 1. тачке 4, 5. и 7. истог закона, управљач националног парка управља грађевинским земљиштем у државној својини које му је пренето на коришћење, даје у закуп земљиште и објекте којима управља, уз сагласност Владе и даје сагласност између осталог, за постављање привремених објеката на површинама у националном парку према претходно прибављеном мишљењу Министарства и завода надлежног за заштиту природе.

Полазећи од тога да су објекти тужиоца уписани у катастру непокретности по закону о посебним условима и да се налазе у зони националног парка који подлеже одредбама посебног закона, другостепени суд је закључио да је зато неприхватљиво становиште првостепеног суда о тужиочевој савесности на основу члана 72. став 3. Закона о основама својинскоправних односа јер је као држалац наведене парцеле знао или је могао знати да ствар коју држи није његова, посебно из разлога што је 1967. године био покренут кривични поступак против његовог оца у вези са њеним заузећем. Сматрајући такође да је мало вероватно да тужилац пре почетка изградње објеката који нису обични стамбени објекти већ туристички објекти који чине етно село (а има их седам) није извршио провере у катастру како је уписана парцела на којој ће градити објекте, што све указује на закључак да није био савестан држалац ове кат. парцеле и да зато нису испуњени услови прописани у члану 28. став 4. Закона о основама својинско правних односа за стицање права својине.

Правилно је другостепени суд применио материјално право, закључивши да тужилац није стекао право власништва на наведеној кат. парцели. Пре свега зато што није био њен савестан држалац, пошто је провером у катастру пре почетка градње објеката могао утврдити карактер земљишта које се у овој јавној књизи води као земљиште у јавној својини и то у зони националног парка. С обзиром да се савесност у смислу члана 72. став 3. Закона о основама својинскоправних односа претпоставља, али само док се супротно не докаже, као у овом случају.

Управо из овог разлога није основан ревизијски навод тужиоца да је погрешно примењено материјално право јер се његова савесност претпоставља у смислу цитиране законске одредбе.

По становишту овога суда, побијана одлука је правилна и зато што спорна катастарска парцела која је уписана као земљиште у јавној својини – власништво

тужене, представља добро у општој употреби у јавној својини у смислу члана 10. став 2. Закона о јавној својини („Сл. гласник РС“, бр.72/11...95/18). Добра у општој употреби су на основу става 10. истог члана у својини Републике Србије, изузев некатегорисаних путева, улица, тргова и јавних паркова који су у својини јединица локалне самоуправе на чијој се територији налазе. Из члана 16. став 4. у вези става истог закона, произлази да се добра у општој употреби не могу отуђити из јавне својине, а да се прибављање и отуђење непокретних ствари у јавној својини може учинити само на начин прописан у одредбама овог закона. Чланом 17. је забрањено стицање права својине одржајем на стварима из члана 16. овог закона, а то су поред осталог, добра у општој употреби у јавној својини (став 1).

Како тужилац није доказао да је његов правни претходник купио наведену кат. парцелу 1957. године, то су без утицаја његови ревизијски наводи којима уствари напада утврђено чињенично стање као погрешно и непотпуно утврђено јер се из овог разлога ревизија не може изјавити у смислу члана 407. став 2. ЗПП.

Неосновано ревидент указује да је у конкретном случају стекао право својине на земљишту по основу из члана 24. Закона о основама својинскоправних односа (чак и да не постоји савесни одржај) јер није реч о приватној својини, већ о земљишту у јавној својини, које је у посебном режиму у смислу одредби Закона о јавној својини. Поред тога, и за овакво стицање по основу градње на туђем земљишту у смислу цитиране законске одредбе, услов је савесност градитеља, односно да градитељ није знао нити могао знати да гради на туђем земљишту.

Како трошкови састава одговора на ревизију не представљају трошкове који су потребни ради вођења парнице у смислу члана 154. став 1. ЗПП, то је о њима одлучено као у ставу другом изреке ове одлуке.

На основу изложеног одлучено је као у изреци пресуде на основу члана 414. став 1. ЗПП.

**Председник већа - судија
Предраг Трифуновић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић

